

Bosse Bergstedt & Anna Jobér

Inledning

So, let's go back to why the roots are the most important part of a tree. Conceivably, this is where the tree equivalent of brain is located. Brain? you ask. Isn't that a bit farfetched? Possibly, but now we know that trees can learn. This means they must store experiences somewhere, and therefore, there must be some kind of storage mechanism inside the organism. Just where it is, no one knows, but the roots are part of the tree best suited to the task. The old spruce in Sweden also shows that what grows underground is the most permanent part of the tree – and where else would it store important information over a long period of time? Moreover, current research shows that a tree's delicate root network is full of surprises. (Wohlleben 2016:82)

Träd som kan lära, träd som har en hjärna? Är det möjligt? Ja det finns ny forskning som antyder att träd är så mycket mer komplexa än vad vi någonsin anat. De är exempelvis Gränslösa. Många träd har rotsystem så invecklade och sammanflätade i andra träd rotsystem eller i svampar att det är svårt att avgöra var gränsen går mellan träd och träd, eller mellan träd och svamp. Och via bland annat dessa gränslösa och symbiotiska rotsystem förs information mellan arter och individer om torka, insektsangrepp, jordmån.

Om det du läser just nu är ett nummer av *Gränsløs* tryckt på papper, då håller du en bit av en Gränsløshet i din hand. Papper tillverkas av trämassa. Träd som stått i förbindelse med andra träd och talat med varandra. Träd som levt och kanske lärt. Träd som nu blivit till något annat, något nytt, som vi kan leva och lära av. Blad som blivit till bokblad som talar till oss om det som är ohörbart, oerhört, berörande.

Detta nummers framsida avbildar någonting. Men vad? Ett barn skulle kanske se en hemlig tunnel till ett gömställe i skogen. En dotter som talat med sin hjärtsjuka far ser aortan från insidan. Forskaren tänker kanske på en elektrisk impuls? Ja vad man ser skiftar över tid och från person till person. Detta nummer skiftar också och kommer så göra över

tid. Flera författare har bidragit på skilda sätt i att skildra det som är Gränslöst. De har gjort det därför att livet är sammanflätat, symbiotiskt, gränslöst och har många ingångar, utgångar, framgångar och avgångar. Livet är på det sättet ohörbart, oerhört, berörande.

Att bevara gåtan och mysteriet är ofta det som driver forskare i deras vilja efter att försöka förstå och gestalta verkligheter. Eftersom forskaren själv är en del av denna process krävs det både mod och vilja för att våga förändra sig själv i ett ständigt tillblivande med det som utforskas. Författarna i detta nummer visar inte bara nyfikenhet inför världen de vill också förändra den genom att skapa ny kunskap som kan få oss att se på världen med nya ögon. De vill utmana dig som läsare att ta ett steg från det redan givna till det vi ännu inte vet något om.

Välkommen att ta del av ett Gränslöst nummer vars rötter återfinns i en längtan efter att få lära, leva och utforska på nya sätt! Välkommen att ta del av ett Gränslöst nummer som är sammanflätat med tid och rum och som öppnar sig mot nya överraskningar.

Äppelträd och körsbärsträd i blom hjälper orten att sväva
i den ljuva smutsiga majnatten, vit flytväst, tankarna går vida.
Gräs och ogräs med tysta envisa vingslag.
Brevlådan lyser lugnt, det skrivna kan inte tas tillbaka.
Mild kylig vind går genom skjortan och trevar efter hjärtat.
Äppelträd och körsbärsträd, de skrattar tyst åt Salomo
de blommar i min tunnel. Jag behöver dem
inte för att glömma utan för att minnas.
Tomas Tranströmer *Sena maj ur Stigar*, 1973

REFERENSER

Tranströmer, T. (2005). *Samlade dikter: 1954-1996*. Stockholm: Bonnier

Wohlleben, P. (2016). *The Hidden Life of Trees. What they feel, how they communicate : discoveries from a secret world*. Vancouver: Greystone

BILDMATERIAL

Foto på sida 5 av Rupert Kittinger-Sereinig, Pixabay